Työelämä
Suvi Lahti-Leeve

9.1.2023

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työturvallisuuslain muuttamisesta (HE 306/2022 vp)
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 10.1.2023

Esitys on valmisteltu työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan asettamassa työkuormituksen hallinta –jaostossa. Elinkeinoelämän keskusliitto EK on jaostossa osallistunut esityksen valmisteluun. EK katsoo, että esitys on hyväksyttävissä. Esitys lähinnä täsmentää ja selkeyttää työnantajalle jo nykyisin työturvallisuuslaissa noudatettavaksi säädettyjä velvollisuuksia.

Työturvallisuuslain perusperiaate on toteuttaa yleiset työsuojelutoimenpiteet ennen yksilöllisiä. Huolehtimisvelvollisuuteen täsmennettäviä yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä tuleekin toteuttaa vain, jos yleiset työsuojelutoimenpiteet eivät ole yksilölle riittäviä.

Työturvallisuuslain perusperiaatteen mukaisesti työnantajan velvollisuuteen toteuttaa yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä vaikuttaa käytettävissä olevien toimenpiteiden kustannukset ja toteuttamisedellytykset, kuten työpaikan toiminnan luonne, laajuus ja henkilöstön määrä. Työsuojelutoimenpiteiden tulee myös olla teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia.

Hallituksen esityksessä tuodaan esille, että työnantajan on mahdollista hakea TE-toimistosta työolosuhteiden järjestelytukea. Tulisi varmistaa, että työnantajat saavat tietoa tuesta, jota voi hakea vamman tai sairauden perusteella myös työsuhteessa olevan henkilön työn säilyttämisen tukemiseen.

Esitetyllä muutoksella ei vaikuteta työntekijän työturvallisuuslain mukaiseen velvollisuuteen ilmoittaa työnantajalle työolosuhteissaan havaitsemistaan puutteellisuuksista, jotka vaikuttavat työntekijän turvallisuuteen ja terveyteen. Esityksen perusteluissa hyvin tuotu esille, että työnantajan mahdollisuus ryhtyä toimenpiteisiin usein edellyttää, että työntekijä itse kertoo toimintakykynsä muutoksista tai työkykyongelmistaan työnantajalle.

Pidämme kuormitustekijöiden täsmentämistä esitetyllä tavalla lainsäädäntöä ja oikeustilaa selventävänä. Esityksessä on hyvin tuotu esille, että työn haitallisten kuormitustekijöiden terveysvaaran arviointi edellyttää myös työssä tai työympäristössä olevien työntekijöiden terveyttä edistävien voimavaratekijöiden selvittämistä ja huomioon ottamista. Työn voimavaratekijät, kuten työyhteisön tai esihenkilön tuki, voivat suojata haitallisten kuormitustekijöiden kielteisiltä vaikutuksilta.

Erityistä tukea työturvallisuussäännösten soveltamisessa tarvitsevat erityisesti pienet ja keskisuuret työnantajat. Esitettävän muutoksen tullessa voimaan työsuojeluviranomaisen tulee tiedottaa, ohjeistaa ja opastaa työnantajia. Ohjeistuksessa ja opastuksessa tulisi kuitenkin ottaa huomioon työpaikkojen erilaiseen kokoon ja toimialaan perustuvat tarpeet.